

Un Institut que m'atueix em desconcerta i m'astora

Sé d'un Institut. En sé molt poca cosa, és cert. En sé anècdotes. Dues en total. Les explico tot seguit, no pel que tenen d'anècdota sinó pel que manifesten d'esperit.

Pels alumnes en qüestió, es tracta d'una situació normal, tant, que els ha sorprès la meua sorpresa.

Potser sóc exageradament sensible, però que m'expliquin, com la cosa més natural del món, que no solament procuren no embrutar classes, dic embrutar no dic destruir, sinó que fins participen activament netejant-les —fent-ne periòdicament la neteja, tutors inclosos—, tot perquè el personal de neteja no dona l'abast i els recursos econòmics per ara no arriben més enllà, no digueu que això no deixi atuit i desconcertat.

Senyors, on som? Fins a on hem arribat?

Aquest Institut és d'abans i està endarrerit o és del futur i s'avança als temps?

Estan alienats aquests alumnes o són revolucionaris conscients? Són una peça de museu o goson fer una experiència pilot? Són una espècie a extingir o són una utopia feta ja realitat?

Senyors, què són ells i què som nosaltres?

Les preguntes no se m'acaben, perquè la sorpresa tampoc no s'acaba amb la neteja. A l'Institut es fuma. Però els alumnes han pres uns acords i els respecten. Fan servir cendrers, fumen a classe, si fa bo i les finestres poden restar obertes, i, en cas contrari, no fumen a classe i ho fan després, al passadís, entre classe i classe.

Com comprendreu, si abans he quedat atuit i desconcertat, ara quedo astorat. No he fumat mai. Per la feina, però, em toca de participar en nombroses reunions de persones grans i responsables. Mai no he vist resolt el problema dels que fumen i dels que no ho fan. Jo, quan arribo a casa, faig pudor de tabac, jo i tota la meua roba. Imagineu-vos com hauré quedat de tabac per dintre.

I ara, té, els alumnes d'un Institut ho resolen com aquell qui res.

I encara em crida més l'atenció l'alegria i la satisfacció que traspuen les seves paraules i les seves mirades, mentre ho expliquen. M'ho explicaven a començament de curs i m'ho expliquen ara tres mesos després.

Entenc que es senten satisfets de les seves conquestes. No és el mateix una conquesta que una reivindicació. Si més no, el clima no és el mateix. La conquesta respira joia i llibertat, fins i tot superació d'un mateix. La reivindicació, vulgues o no, afronta i oblida els propis deures, és a dir, la pròpia responsabilitat. Certa-

ment, no sempre deu ser així, però més aviat hi tira. La reivindicació exigeix que els altres siguin responsables. Creieu, però, que fa més responsables als reivindicadors, sobretot als professionals de la reivindicació sistemàtica?

Vet aquí els meus dubtes i els meus interrogants. Potser se m'aclariran el dia que tingui l'oportunitat de conuiuïre unes hores en aquest Institut. En tinc veritable desig. Potser també aleshores veuré resolt l'enigma que ara em plantegen: Què hi passa, què hi ha, en el nostre Institut, que el faci una avis rara?

Josep Cardús i Grau

GLOSES

El Nadal d'enguany

Avui, dia 23 de desembre, som al llindar mateix de les festes nadal·lenques posat que demà, dia 24, s'escau ser diumenge i, ara com ara, no és dia de treball, almenys en el món cristià.

El 26, dia de Sant Esteve, perilla de perdre, es veu, la seva festivitat. Sembla que des de les altures oficials està decretat que tothom treballi com qualsevol altra jornada. Però la tradició vol que sigui festa i, per més progressistes que ens sentim, mai no farem cap tort a la tradició, si algú tracta d'arrabassar-nos una festa.

Benvinguts siguin, doncs, aquests tres dies seguits de vacances durant els quals deixarem l'aixada o el teler, el martell o l'estilogràfica, sense gaire recança per aquest temporal abandó. Bé prou que després reprendrem aquestes eines, i a pensar s'és dit, en compliment de la maledicció divina. Tot per culpa d'aquella poma del Paradís, lloc que, dit sigui de pas, sempre ens ha semblat, després de l'expulsió dels nostres pares, com una mena d'envelat desmantellat l'endemà de la Festa Major.

Els dies de festa sempre vénen a endolcir-nos la feina, perquè són cada setmana, d'una manera successiva, una esperança, un gaudi i un record que ens trenquen la monotonia del treball, si aquest és massa planer i ensopit, o bé l'enervament o el defici, si és sobrerament afeixugat i ple de maldecaps de tota espècie.

Les festes nadal·lenques tenen un encís especial de què ningú no s'escapa, ni tan sols els esperits indiferents que agafen el posat de no fer-ne gaire cas.

Ens preparem, per tant, a celebrar aquests tres dies que s'han ensopegat seguits, amb l'ànim joiós, propens a assaborir les dolçors que poden ésser-nos com un present inesperat de molta vàlua.

Després de Nadal ve Sant Esteve. Més tard, la festa de Cap d'Any, ja més mundana. I clou el reguitzell festiu la diada dels Reis, per tancar definitivament aquest període tan falaguer amb la jornada gloriosa dels infants que, vulguis, no vulguis, són, a la seva tendra edat, el veritable eix de la família, abans no se'n vagin cadascun pel seu cantó, mai com ara ben aviat, perquè els menuts es fan grans més depressa des que al món governen unes noves forces d'origen desconegut.

Diguem, doncs, per acabar, com les festes de Nadal són les més ben distribuïdes. Ens fan pensar en un metge entenimentat i prudent, gelós de la seva professió, que ens ha receptat unes meravelloses píldores amb aquesta sàvia prescripció: «Preneu-ne una tres dies seguits, però no les deixeu massa de sobte: un cop passats sis dies, empasseu-vos una altra».

I amb aire bondadós ens ha afegit aquest consell: «Tampoc no us farà cap mal si, al cap de cinc dies més tard, en repetiu la darrera dosi».

XIXU

CLASSES PARTICULARS, A HORES CONVINQUDES, DE TAQUIGRAFIA I MECANOGRAFIA

ES DONEN CLASSES PARTICULARS A TOTA PERSONA QUE VULGUI INICIAR-SE EN FRANCES I ANGLÉS.

CLASSES PARTICULARS, A HORES CONVINQUDES, PER A PERSONES QUE VULGUIN APRENDRE ESCRIURE BE EL CATALA

TRUQUIN AL TEL. 870 05 86 (DE 7 A 10 DEL VESPRE)